

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT / PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JULIOL 2015	CONVOCATORIA: JULIO 2015
HISTÒRIA D'ESPANYA	HISTORIA DE ESPAÑA

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

PRIMERA OPCIO

Primer. Obté 1 punt l'alumnat que descriga convenientment les seues característiques. En aquest cas, les dues fonts són primàries i públiques. La primera té caràcter literari i es tracta d'un fragment de l'obra de Leopoldo Alas "Clarín", *La Regenta*, publicada entre 1884 i 1885 on es representa la societat espanyola de la Restauració. La segona font presenta una naturalesa política en ser un discurs d'Antonio Cánovas del Castillo, que feia uns mesos havia deixat la presidència en mans dels liberals de Sagasta.

Segon. Obté 2,5 punts l'alumnat que sàpiga extraure les idees principals dels texts i les situen en el nucli temàtic o en el procés històric corresponent; és a dir, que sàpiga situar ambdues fonts en el període de la Restauració i l'alternança política que la caracteritza.

Tercer. Obté 2 punts l'alumnat que definisca els conceptes plantejats de forma clara i sàpiga situar-los històricament. El primer, "caciquisme", és el nom que va rebre l'entramat de relacions socials que definien la vida política durant els anys de la Restauració borbònica. Els cacics eren individus o famílies que, pel seu poder econòmic o per les seues influències polítiques controlaven una determinada circumscripció electoral. D'altra banda, el concepte de "sufragi universal" es refereix a l'accés al vot de tots els ciutadans majors d'edat.

Quart. D'una banda, obté 2,5 punts l'alumnat que desenvolupe un aspecte del nucli temàtic utilitzant les fonts com a punt de partida. En aquest cas, que explique les bases del sistema «canovista»: el model constitucional, el bipartidisme, l'alternança regular, la corrupció del sistema electoral, el frau i el caciquisme. En segon lloc, l'evolució dels models de sufragi. En termes generals, es tracta d'assenyalar els moments més importants. Per exemple: molt censatari en els inicis de l'Espanya liberal, universal masculí durant el Sexenni, censatari de nou des de 1876, universal masculí a partir de 1890 i universal amb la República (1931).

En aquesta última pregunta la resposta és molt oberta i permet diversos raonaments correctes. Per tant, s'ha de valorar si l'alumnat sap refondre les dades i idees procedents del procés d'aprenentatge de la matèria i les que procedeixen de l'anàlisi de les fonts facilitades. La qualificació final sobre 10 s'obtindrà després de sumar les quatre qualificacions esmentades. El corrector o correctora només pot exigir els coneixements previstos en els nuclis temàtics de la programació i els que proporcionen les fonts d'informació. No obstant això, si l'alumnat aporta coneixements no contemplats i estan ben utilitzats en el context, se li han de valorar positivament per a augmentar la qualificació obtinguda. Convé recordar que, encara que l'alumnat ha d'integrar en la composició del text els seus coneixements i la informació facilitada per les fonts, en aquesta prova no es valoren només els coneixements, per la qual cosa per a establir la qualificació definitiva s'ha de valorar el conjunt de la composició.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT / PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JULIOL 2015	CONVOCATORIA: JULIO 2015
HISTÒRIA D'ESPANYA	HISTORIA DE ESPAÑA

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

SEGONA OPCIO

Primer. Obté 1 punt l'alumnat que descriga convenientment les seues característiques. En aquest cas, les dues fonts són primàries, públiques i de caràcter polític (és també correcta l'al·lusió al seu caràcter periodístic). La primera procedeix d'un editorial conjunt de diversos diaris espanyols, a l'inici del període de la Transició, que protegeix les intencions democratitzadores del govern. La segona procedeix d'un editorial del diari *El País* que condemna l'intent colpista del 23 de febrer de 1981 i declara el seu suport a la Constitució de 1978.

Segon. Obté 2,5 punts l'alumnat que sàpiga extraure les idees principals dels texts i les situe en el nucli temàtic o en el procés històric corresponent, és a dir, que sàpiga situar aquestes fonts en el context de la transició a la democràcia, la primera d'aquestes a l'inici del procés, la segona al final, així com en relació amb el perill o problema de la intervenció militar.

Tercer. Obté 2 punts l'alumnat que definisca els conceptes plantejats de forma clara i sàpiga situar-los històricament. El primer, "colp d'Estat", es refereix a una presa del poder mitjançant la violació de l'ordre constitucional i, de la mateixa manera, també és correcte en aquest context assenyalar-ho com una intervenció militar enfront de la transició democràtica. Per la seua banda, el terme "constitució" al·ludeix a la norma suprema o fonamental que organitza el funcionament d'un Estat de dret (en aquest cas concret la Constitució democràtica de 1978).

Quart. D'una banda, obté 2,5 punts l'alumnat que desenvolupe un aspecte del nucli temàtic utilitzant les fonts com a punt de partida. En aquest cas, que explique els principals problemes a què va haver de fer front el procés de transició a la democràcia, en especial el perill d'un colp d'Estat militar, així com secundàriament altres que és possible mencionar com ara el terrorisme, les resistències dels sectors reaccionaris procedents del franquisme, o problemes econòmics, socials i d'organització territorial.

En segon lloc, es tracta d'assenyalar les principals intervencions militars en la política espanyola del segle XX (destacadament, el colp d'Estat de setembre de 1923 i la dictadura de Primo de Rivera, la revolta de juliol de 1936 i el posterior suport a la dictadura de Franco, així com l'intent de colp del 23 de febrer de 1981) i els elements comuns existents entre aquestes, com ara el seu caràcter autoritari orientat a suprimir règims de caràcter liberal o democràtic.

En aquesta última pregunta la resposta és molt oberta i permet diversos raonaments correctes. Per tant, s'ha de valorar si l'alumnat sap refondre les dades i idees procedents del procés d'aprenentatge de la matèria i les que procedeixen de l'anàlisi de les fonts facilitades. La qualificació final sobre 10 s'obtindrà després de sumar les quatre qualificacions esmentades. El corrector o correctora només pot exigir els coneixements previstos en els nuclis temàtics de la programació i els que proporcionen les fonts d'informació. No obstant això, si l'alumnat aporta coneixements no contemplats i estan ben utilitzats en el context, se li han de valorar positivament per a augmentar la qualificació obtinguda. Convé recordar que, encara que l'alumnat ha d'integrar en la composició del text els seus coneixements i la informació facilitada per les fonts, en aquesta prova no es valoren només els coneixements, per la qual cosa per a establir la qualificació definitiva s'ha de valorar el conjunt de la composició.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT / PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JULIOL 2015	CONVOCATORIA: JULIO 2015
HISTÒRIA D'ESPANYA	HISTORIA DE ESPAÑA

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

PRIMERA OPCIÓN

Primero. Obtendrán 1 punto todos los alumnos y alumnas que describan convenientemente sus características. En este caso, las dos fuentes son primarias y públicas. La primera tiene carácter literario y se trata de un fragmento de la obra de Leopoldo Alas "Clarín", *La Regenta*, publicada entre 1884 y 1885 donde se representa la sociedad española de la Restauración. La segunda fuente presenta una naturaleza política al ser un discurso de Antonio Cánovas del Castillo, que hacía unos meses había dejado la presidencia en manos de los liberales de Sagasta.

Segundo. Conseguirán 2,5 puntos todos los alumnos y alumnas que sepan extraer las ideas principales de los textos y las sitúen en el núcleo temático o en el proceso histórico correspondiente; es decir, que sepan situar ambas fuentes en el período de la Restauración y el turno político que la caracteriza.

Tercero. Obtendrán 2 puntos todos los alumnos y alumnas que definan los conceptos planteados de forma clara y sepan situarlos históricamente. El primero, "caciquismo", es el nombre que recibió el entramado de relaciones sociales que definían la vida política durante los años de la Restauración borbónica. Los caciques eran individuos o familias que, por su poder económico o por sus influencias políticas controlaban una determinada circunscripción electoral. Por otra parte, el concepto de "sufragio universal" se refiere al acceso al voto de todos los ciudadanos mayores de edad.

Cuarto. Por un lado, obtendrán 2,5 puntos todos los alumnos y alumnas que desarrollen un aspecto del núcleo temático utilizando las fuentes como punto de partida. En este caso, que expliquen las bases del sistema canovista: el modelo constitucional, el bipartidismo, la alternancia regular, la corrupción del sistema electoral, el fraude y el caciquismo. En segundo lugar, la evolución de los modelos de sufragio. En términos generales, se trata de señalar los momentos más importantes. Por ejemplo: muy censitario en los inicios de la España liberal, universal masculino durante el Sexenio, censitario de nuevo desde 1876, universal masculino a partir de 1890 y universal con la República (1931).

En esta última pregunta la respuesta es muy abierta y permite diversos razonamientos correctos. Con ello se valorará si el alumnado sabe refundir datos e ideas procedentes del proceso de aprendizaje de la materia y los que proceden del análisis de las fuentes facilitadas. La calificación final sobre 10 se obtendrá después de sumar las cuatro calificaciones citadas. El corrector o correctora sólo podrá exigir los conocimientos contemplados en los núcleos temáticos de la programación y los que proporcionen las fuentes de información. No obstante, si el alumnado aporta conocimientos no contemplados y están bien utilizados en el contexto, se le valorarán positivamente para aumentar la calificación obtenida. Conviene recordar que, aunque el alumnado deberá integrar en la composición del texto sus conocimientos y la información facilitada por las fuentes, en esta prueba no se valorarán solamente los conocimientos, por lo que para establecer la calificación definitiva se valorará el conjunto de la composición.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT / PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JULIOL 2015	CONVOCATORIA: JULIO 2015
HISTÒRIA D'ESPANYA	HISTORIA DE ESPAÑA

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

SEGUNDA OPCIÓN

Primero. Obtendrán 1 punto todos los alumnos y alumnas que describan convenientemente sus características. En este caso, las dos fuentes son primarias, públicas y de carácter político (es también correcta la alusión a su carácter periodístico). La primera procede de un editorial conjunto de varios diarios españoles, al inicio del periodo de la Transición, que respalda las intenciones democratizadoras del gobierno. La segunda procede de un editorial del diario *El País* que condena el intento golpista del 23 de febrero de 1981 y declara su apoyo a la Constitución de 1978.

Segundo. Conseguirán 2,5 puntos todos los alumnos y alumnas que sepan extraer las ideas principales de los textos y las sitúen en el núcleo temático o en el proceso histórico correspondiente, es decir, que sepan situar estas fuentes en el contexto de la Transición a la Democracia, la primera de ellas al inicio del proceso, la segunda al final, así como en relación con el peligro o problema de la intervención militar.

Tercero. Obtendrán 2 puntos todos los alumnos y alumnas que definan los conceptos planteados de forma clara y sepan situarlos históricamente. El primero, "golpe de Estado", se refiere a una toma del poder mediante la violación del orden constitucional y, del mismo modo, también es correcto en este contexto señalarlo como una intervención militar frente a la transición democrática. Por su parte, el término "constitución" alude a la norma suprema o fundamental que organiza el funcionamiento de un Estado de derecho (en este caso concreto la Constitución democrática de 1978).

Cuarto. Por un lado, obtendrán 2,5 puntos todos los alumnos y alumnas que desarrollen un aspecto del núcleo temático utilizando las fuentes como punto de partida. En este caso, que expliquen los principales problemas a los que hubo de hacer frente el proceso de transición a la democracia, en especial el peligro de un golpe de Estado militar, así como secundariamente otros que es posible mencionar como el terrorismo, las resistencias de los sectores reaccionarios procedentes del franquismo, o problemas económicos, sociales y de organización territorial.

En segundo lugar, se trata de señalar las principales intervenciones militares en la política española del siglo XX (destacadamente, el golpe de Estado de septiembre de 1923 y la dictadura de Primo de Rivera, la sublevación de julio de 1936 y el posterior apoyo a la dictadura de Franco, así como el intento de golpe del 23 de febrero de 1981) y los elementos comunes existentes entre las mismas, como su carácter autoritario orientado a suprimir regímenes de carácter liberal o democrático.

En esta última pregunta la respuesta es muy abierta y permite diversos razonamientos correctos. Con ello se valorará si el alumnado sabe refundir datos e ideas procedentes del proceso de aprendizaje de la materia y los que proceden del análisis de las fuentes facilitadas. La calificación final sobre 10 se obtendrá después de sumar las cuatro calificaciones citadas. El corrector o correctora sólo podrá exigir los conocimientos contemplados en los núcleos temáticos de la programación y los que proporcionen las fuentes de información. No obstante, si el alumnado aporta conocimientos no contemplados y están bien utilizados en el contexto, se le valorarán positivamente para aumentar la calificación obtenida. Conviene recordar que, aunque el alumnado deberá integrar en la composición del texto sus conocimientos y la información facilitada por las fuentes, en esta prueba no se valorarán solamente los conocimientos, por lo que para establecer la calificación definitiva se valorará el conjunto de la composición.